

Revurdering af miljøgodkendelse

Svineproduktion

Tømmerbyvej 10, 6740 Bramming

22. nov. 2018

Teknik & Miljø
Esbjerg Kommune

ESBJERG KOMMUNE

Natur & Vandmiljø

Torvegade 74

6700 Esbjerg

Telefon 7616 1616

E-mail miljo@esbjergkommune.dk

Web www.esbjergkommune.dk

Sag nr.: 18/19732

Sagsansvarlig: Laurids Knudsen

Copyright: Alle kort og luftfoto: copyright DDO ®, ©COWI

Indholdsfortegnelse

INDLEDNING	4
REVURDERING AF MILJØGODKENDELSE PÅ TØMMERBYVEJ 10, 6740 BRAMMING	5
EJENDOMS- OG BEDRIFTSOPLYSNINGER	5
FORUDSÆTNINGER OG VILKÅR.....	5
RETSBESKYTTELSE OG REVURDERING.....	6
ØVRIGE FORHOLD.....	6
OFFENTLIGGØRELSE.....	6
KLAGEVEJLEDNING	7
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	8
INDLEDNING	8
BESKRIVELSE OG VURDERING AF HUSDYRBRUGET	9
Dyreholdets størrelse	9
Staldanlæg og opbevaring af gødning.....	9
Foder	13
Råvarer og hjælpestoffer, affald og spildevand.	13
HUSDYRBRUGETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – LUGT, STØJ, MM.....	13
Lugt	13
Støj og transport	14
Støv, fluer, skadedyr og lys.....	14
HUSDYRBRUGETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – NATURMÆSSIGE FORHOLD.....	14
Ammoniakpåvirkning af naturområder.....	15
BEDST TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT).....	15
OPHØR	24
BEMÆRKNINGER I FORBINDELSE MED INDLEDENDE ANNONCERING.....	24
HØRING	24
SAMLET VURDERING	24
BILAG 1	25

Indledning

Miljøgodkendelser af husdyrbrug skal regelmæssigt tages op til revurdering og om nødvendigt ajourføres i lyset af den teknologiske udvikling. På baggrund af revurderingen træffer kommunen afgørelse om, enten at vilkårene i de oprindelige miljøgodkendelser skal skærpes eller at revurderingen ikke medfører ændringer i miljøgodkendelserne.

Revurderingen er foretaget ved en gennemgang af husdyrbruget og de ændringer, der eventuelt er sket siden godkendelserne er meddelt, samt en vurdering af forureningsforhold og den teknologiske udvikling. Dette er beskrevet i den miljøteknisk beskrivelse og vurdering, som danner baggrund for afgørelsen om revision af vilkår for husdyrbrugets drift.

Esbjerg Kommune har i perioden fra den 5. oktober 2018 til den 19. oktober 2018 offentliggjort på kommunens hjemmeside, at kommunen har indledt revurdering af miljøgodkendelserne på Tømmerbyvej 10, 6740 Bramming. Offentligheden har hermed haft mulighed for at komme med forslag og bemærkninger til revurderingen, samt anmode om at få tilsendt udkast til afgørelse når denne foreligger. I forbindelse med offentliggørelsen har Esbjerg Kommune ikke modtaget bemærkninger til revurderingen eller anmodninger om at få tilsendt udkast til afgørelse.

Forslaget til revurdering af miljøgodkendelse har været i offentlig høring i perioden fra den 6. november 2018 til den 20. november 2018. Kommunen har i forbindelse med høringen ikke modtaget bemærkninger til revurderingen.

Revurdering af miljøgodkendelse på Tømmerbyvej 10, 6740 Bramming

Esbjerg Kommune har revurderet miljøgodkendelserne fra 2011 og 2014 til svineproduktion på Tømmerbyvej 10.

Husdyrbruget er i juli 2011 miljøgodkendt efter §12 i daværende husdyrbruglov, og der ud over er der meddelt et tillæg til miljøgodkendelsen i juli 2014.

Den 21. februar 2017 blev EU Kommissionens gennemførelsesafgørelse om fastsættelse af BAT for så vidt angår intensivt opdræt af fjerkræ og svin offentliggjort. Husdyrbruget skal overholde de regler, der er udarbejdet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen på baggrund af BAT-konklusionen senest 4 år efter offentliggørelsen af BAT-konklusionen.

Revurderingen forudsættes at sikre overholdelse af IE-direktivet og de BAT-konklusioner, der blev offentliggjort i 2017.

Det godkendte anlæg herunder stalde og gødningsopbevaringsanlæg samt dyreholdet er fastlagt i tillægget fra 2014. I tillægget fra 2014 er der godkendt en etapevis udvidelse. Etape 1 omfatter en udvidelse af dyreholdet i de eksisterende stalde, og etape 2 omfatter etablering af nye stalde og gødningsopbevaringsanlæg samt yderligere udvidelse af dyreholdet. Etape 2 er endnu ikke gennemført.

Revurderingen omfatter produktionen i etape 1 med et godkendt dyrehold på 816 årssøer, 18.200 producerede smågrise og 1.260 producerede slagtesvin og drift af stalde, gødningsopbevaringsanlæg m.v.

Der er nærmere redegjort for de vurderinger, der ligger til grund for revurderingen i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Ejendoms- og bedriftsoplysninger

Revurdering af miljøgodkendelse gælder for husdyrbruget beliggende Tømmerbyvej 10, 6740 Bramming, matrikel nr. 18a Tømmerby By, Bramming. Ejendomsnummeret er 5610309717. Bedriftens CVR nr. er 34448760 og CHR nr. er 95194. Husdyrbruget ejes af Linda Kjær Schou, Nørremarkvej 21, 6740 Bramming og drives af I/S Lyngbjerggård, Dalshøjvej 6, 6740 Bramming.

Forudsætninger og vilkår

Esbjerg Kommune forudsætter, at ejendommen drives som beskrevet i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

I forbindelse med revurderingen fastsættes ny vilkår for husdyrbrugets drift, og der ophæves et af de eksisterende vilkår i miljøgodkendelse fra 2011. Vilkåret omhandler bekæmpelse af fluer efter gældende retningslinjer, og ændringen har karakter af redaktionel justering af teksten i vilkåret.

De vilkår, der ikke ophæves, er forsat gældende.

Med henvisning til §40 stk. 4 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen¹ og med hjemmel §39, jf. §41 og 43a i husdyrbrugloven² meddeler Esbjerg Kommune herved påbud om følgende vilkår for drift af husdyrbruget:

Ophævelse af vilkår

1. Vilkår nr. 55 i miljøgodkendelsen fra 2011 ophæves.

Skadedyr

2. Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Retsbeskyttelse og revurdering

Det følger ingen særlig retsbeskyttelse på vilkår meddelt i forbindelse med revurdering af en miljøgodkendelse.

Vilkårene kan til enhver tid ændres efter reglerne i husdyrbruglovens §40 stk. 2, hvis der er væsentlige ændringer i bedst tilgængelige teknik, der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, hvis forureningen medfører skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved revurderingen.

Miljøgodkendelser skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering jf. §40 stk. 3 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Det er derfor planlagt at foretage næste revurdering i 2028.

Tidspunktet for næste planlagte revurdering kan dog ændre sig. Ifølge § 41 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug, skal en kommune tage en godkendelse op til revision, når EU-kommissionen offentliggør en BAT konklusion, der vedrører husdyrbrugets aktiviteter. Denne revurdering skal tilrettelægges således, at husdyrbruget kan overholde vilkår, fastsat på baggrund af BAT konklusionen, senest 4 år efter BAT konklusionen er offentliggjort.

Øvrige forhold

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til de gældende regler i love og bekendtgørelser, uanset at de nævnte krav og regler kan være en skærpelse af denne godkendelses vilkår.

Den der er ansvarlig for husdyrbruget underretter kommunen ved manglende overholdelse af vilkår, og træffer straks foranstaltninger for at sikre, at vilkårene igen overholdes.

Offentliggørelse

Afgørelsen annonceres den 28. november 2018 på Miljø- og Fødevareministeriets Digital MiljøAdministration (www.dma.mst.dk) og Esbjerg Kommunes hjemmeside (Esbjerg Kommunes hjemmeside www.esbjergkommune.dk/om-kommunen/annoncer/landbrug.aspx).

¹ Bekendtgørelse nr. 1021 af 6. juli 2018 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

² Bekendtgørelse af lov nr. 1020 af 6. juli 2018 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber den 27. december 2018 kl. 23:59.

Klageberettigede er ansøger, Miljøministeren, Styrelsen for Patientsikkerhed, enhver der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, samt foreninger og organisationer i det omfang de har klageret.

En klage skal indsendes via Klageportalen. Klageportalen kan findes via forsiden på www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger også på www.borger.dk og www.virk.dk. Man logger sig på med NEM-ID.

Klagen sendes automatisk via Klageportalen til Esbjerg Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Esbjerg Kommune i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der indsendes uden om Klageportalen, med mindre der er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Esbjerg Kommune. Anmodningen sendes så vidt muligt elektronisk til miljo@esbjergkommune.dk eller pr. brev til Esbjerg Kommune, Natur- og Vandmiljø, Torvegade 74, 6700 Esbjerg. Esbjerg Kommune sender herefter anmodningen videre til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Når man klager opkræves der et gebyr. Gebyret er 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen og tilbagebetales hvis:

1. Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2. Klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3. Klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Afgørelsen kan desuden indbringes til prøvelse hos domstolene inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

Som udgangspunkt har en eventuel klage opsættende virkning. Det er Miljø- og Fødevareklagenævnet der behandler klagen og som kan oplyse, om, hvorvidt klagen har opsættende virkning.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Indledning

Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering danner baggrund for revurdering af miljøgodkendelsen på Tømmerbyvej 10, 6740 Bramming.

Hovedformålet med en revurdering af husdyrbrugets miljøgodkendelse er at vurdere, om beskyttelsen af miljøet gennem de stillede vilkår i miljøgodkendelsen fortsat er tilstrækkeligt eller om det er nødvendigt at ajourføre vilkårene i lyset af den teknologiske udvikling.

Lovgrundlag

Revurdering af miljøgodkendelser på husdyrbrug behandles efter reglerne i §§ 40-43 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen³ samt efter §§ 39-43a i husdyrbrugloven⁴.

Miljøgodkendelser af husdyrbrug skal regelmæssigt, og første gang 8 år efter godkendelsen er meddelt, tages op til revurdering. Den første revurdering sker normalt 8 år efter godkendelsen er meddelt, og de efterfølgende revurderinger skal ske mindst hvert 10. år.

EU Kommissionens BAT-konklusioner for intensivt opdræt af fjerkræ og svin blev offentliggjort den 21. februar 2017. Husdyrbruget skal overholde de regler, der er udarbejdet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen på baggrund af BAT-konklusionen senest 4 år efter offentliggørelsen af BAT-konklusionen.

Revurderingen skal sikre overholdelse af IE-direktivet og de BAT-konklusioner, der blev offentliggjort i 2017.

En revurderingsafgørelse er ikke en ny godkendelseshandling, men kan i stedet betragtes som et supplement til den eksisterende miljøgodkendelse. En revurdering kan derfor ikke indeholde udvidelse eller ændring af den oprindelige miljøgodkendelse, der kan medføre forøget forurening.

Kommunens afgørelse om revurdering skal resultere i en afgørelse, hvor vilkårene i den oprindelige godkendelse enten skærpes ved påbud, eller hvor kommunen ikke finder anledning til at skærpe vilkårene.

Kommunen kan meddele påbud hvis:

- 1) der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- 2) forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,
- 3) forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,
- 4) væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, eller
- 5) det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

³ Bekendtgørelse nr. 1021 af 6. juli 2018 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

⁴ Bekendtgørelse af lov nr. 1020 af 6. juli 2018 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Beskrivelse og vurdering af husdyrbruget

Esbjerg Kommune har i juli 2011 meddelt miljøgodkendelse til en svineproduktion, og i juli 2014 er der meddelt et tillæg til miljøgodkendelsen. Det aktuelle godkendte dyrehold samt stalde og gødningsopbevaringsanlæg fremgår af tillægget fra 2014.

I tillægget fra 2014 er der godkendt en udvidelse i to etaper. Etape 1 omfatter en udvidelse af dyreholdet i de eksisterende bygninger, og i etape 2 er der planlagt etablering af nye stalde og yderligere udvidelse af dyreholdet. Aktuelt er det kun etape 1 der er gennemført, og revurderingen tager derfor udgangspunkt i det dyrehold samt de stald- og gødningsopbevaringsanlæg, der er godkendt i etape 1.

Til brug for revurdering af miljøgodkendelsen har Sagro på vegne af husdyrbruget indsendt oplysninger via det it-baserede ansøgningsystem på www.husdyrgodkendelse.dk.

I forbindelse med sagsbehandlingen har der været behov for supplerende oplysninger. Der har været mailkorrespondance med ansøgers konsulent. Ansøgningskema nr. 208148.

Dyreholdets størrelse

Det nuværende godkendte dyrehold på Tømmerbyvej 10 fremgår af tabel 1.

Dyreart/staldsystem	Godkendt 2014	
	Antal	DE
Søer - farestalde	816	57,21
Søer - løbe- og drægtighedsstalde	816	132,55
Smågrise (7,3 - 33,8 kg)	18.200	97,44
Polte/slagtesvin (32 - 107 kg)	1.260	35,00
I alt		322,2

Tabel 1: Husdyrbrugets dyrehold. Dyreenheder er beregnet efter bilag 1 i bekendtgørelse om erhvervs-mæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. (BEK. nr. 915 af 27.06.2013).

Der er ved gennemgang af landbrugsindberetningerne fra de seneste fem år (2012/13 - 2016/17) konstateret, at der ikke er sket bortfald af produktionsret.

I forbindelse med nærværende revurdering sker der ingen ændringer i størrelsen af det godkendte dyrehold eller staldsystemer.

Staldanlæg og opbevaring af gødning

På husdyrbruget er der følgende bygninger, som angivet i tabel 2 og kort 1.

Nr.	Anvendelse
A	Beboelse
B	Fyrrum
C	Løbeafdeling
D	Værksted
E	Foderlade
F	Poltestald
H	Gyllebeholder uden overdækning
I	Foderlade
J	Farestald Klimastald
K	Farestald Klimastald

L	Drægtighedsstald
M	Drægtighedsstald
N	Drægtighedsstald og aflastningsbokse
O	Gastæt silo
P	Fodersilo
Q	Gyllebeholder, overdækket
R	Gyllebeholder, overdækket

Tabel 2: Bygningsforklaring.

Driftsbygningernes placering fremgår af kort 1.

Kort 1: Situationsplan.

Fordelingen af dyr og staldsystemer i de enkelte stalde fremgår af tabel 3.

2. Overblik over stalde og produktioner

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
N. Drægtighedsstald	412	Mekanisk ventilation	6 m	(#96052) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	291
				(#96054) Søer, golde og drægtige. Løsgående dybstrøelse	0	121
J. Klima- og farestald	1382	Mekanisk ventilation	6 m	(#96056) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	458
				(#96058) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	924
C. Løbeafdeling	297	Mekanisk ventilation	6 m	(#96060) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	297
K. Fare- og klimastald	747	Mekanisk ventilation	6 m	(#96062) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	609
				(#96324) Smågrise. Drænet gulv + spalter (50 %/ 50%)	0	138
F. Poltestald	474	Mekanisk ventilation	6 m	(#96326) Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	0	474
G. Fare- og drægtighedsstald	632	Mekanisk ventilation	6 m	(#96328) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	316
				(#96330) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	316
L. Drægtighedsstald	540	Mekanisk ventilation	6 m	(#96331) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	540
M. Drægtighedsstald	697	Mekanisk ventilation	6 m	(#96335) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	697
Sum						5181

Tabel 3: Oversigt over staldsystemer og dyrehold i de enkelte stalde.

Jf. ovenstående oversigt, så er der et mindre staldafsnit i bygning N (drægtighedsstald) med dybstrøelse til løsgående søer. Dette staldafsnit er oprindeligt godkendt placeret i en anden drægtighedsstald. Der er således ikke tale om udvidelse eller ændring af staldsystem, men blot anden placering. Det pågældende staldsnit har hele tiden været i bygning N.

Lugtmissionen fra drægtighedsstalder med henholdsvis løsgående søer på delvis spaltegulv og løsgående søer på dybstrøelse er ens. Lugtudbredelsen i forhold til nabobeboelser m.v. ændrer sig derfor ikke, og korrektionen medfører ikke forøget forurening.

Med hensyn til ammoniakemission så har drægtighedsstalder med løsgående søer på delvis spaltegulv og løsgående søer på dybstrøelse en ammoniakemission på henholdsvis 1,4 og 1,2 kg N/m² produktionsareal pr. år. Der er ikke tale om udvidelse eller ændring af staldsystem men blot anden placering, og der er maksimalt tale om 24 kg ammoniak med anden udbredelsespunkt. Den samlede ammoniakemission fra stalderne er uændret.

Nærmeste naturområde er en sø, der ligger ca. 250 m nord for anlægget. Nærmeste naturområde omfattet af kategori 3 er en mose, der ligger ca. 525 m nordvest for anlægget. Kategori 1 og 2 naturtyper beskrives senere i afsnittet om påvirkning af omgivelserne – naturmæssig forhold.

Da den samlede ammoniakemission er uændret og den reelle placering i forhold til oprindelig godkendt placering af dybstrøelsesafsnittet er næsten sammenfaldende vurderes den reelle placering af dybstrøelsesafsnittet ikke at medføre forøget belastning af de omkringliggende beskyttede naturområder.

Der ændres ikke på husdyrbrugets praksis med opbevaring og håndtering af husdyrgødning. Der er en lille gyllebeholder, som ikke er overdækket, og de to øvrige gyllebeholdere har teltoverdækning. Dybstrøelsen håndteres og opbevares i markstakke efter gældende retningslinjer i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Foder

Der er i forhold til miljøgodkendelserne fra 2011 og 2014 ikke sket væsentlige ændringer i håndtering af foder.

Der er i miljøgodkendelsen fra 2011 stillet vilkår til, at opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr, og der er i til lægget fra 2014 stillet vilkår vedr. foderkorrektioner. Disse vilkår er fortsat gældende.

Fodring er desuden nærmere beskrevet i afsnittet vedrørende "bedst tilgængelige teknik (BAT)".

Håndteringen og opbevaringen af foder vurderes at være tilstrækkelig reguleret ved de gældende vilkår og ved reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Råvarer og hjælpestoffer, affald og spildevand.

Forholdene omkring råvarer, hjælpestoffer, affald og spildevand er uændret siden miljøgodkendelserne blev meddelt.

I miljøgodkendelsen fra 2011 er der stillet vilkår vedr. håndtering af råvarer og hjælpestoffer (diesel- og motorolier m.v. og kemikalier), og der er stillet vilkår til håndtering og bortskaffelse af affald. Derudover er det stillet vilkår til vedligehold af drikkevandssystem så unødigt vandspild undgås, og til opsamling af vaskevand fra staldene.

Med de gældende vilkår og husdyrgødningsbekendtgørelsens krav til håndtering af spildevand vurderes der ikke at være grundlag for at skærpe yderligere vedr. håndtering af råvarer, hjælpestoffer, affald eller spildevand.

Spildevand er desuden nærmere beskrevet i BAT-afsnittet.

Husdyrbrugets påvirkninger af omgivelserne – lugt, støj, mm.

Lugt

Der ændres ikke på husdyrbrugets håndtering, opbevaring eller udbringning af husdyrgødning.

Lugtgener fra staldene er på godkendelsestidspunktet i 2014 vurderet efter daværende regler. Det blev på godkendelsestidspunktet vurderet, at husdyrbruget ikke ville give anledning til væsentlige lugtgener.

Der er i miljøgodkendelsen fra 2011 stillet vilkår om, at husdyrbruget og dets omgivelser skal renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt, og der er stillet

vilkår om husdyrbruget ikke må give anledning til væsentlige lugtgener. Disse vilkår er fortsat gældende.

Der er redegjort for tiltag til at reducere lugtgener under BAT-afsnittet.

Støj og transport

Det blev på godkendelsestidspunktet vurderet, at driften af husdyrbruget kunne ske uden at medføre væsentlige støjgener for omboende. Der er siden godkendelsen er meddelt ikke sket væsentlige ændringer i støjkluder og deres placering, ligesom til- og frakørselsforhold er uændret.

Kommune vurderer, at påvirkningen af miljøet i forbindelse med støjgener fra stationære støjkluder ikke går ud over det, som blev lagt til grund ved meddelelse af godkendelsen.

Esbjerg Kommune vurderer, at der ikke siden godkendelsen er meddelt, er fremkommet nye oplysninger om støjkludernes skadelige virkning, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, og at forureningen i øvrigt ikke går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse.

Der er tidligere stillet vilkår om Esbjerg Kommune kan kræve støjmåling/beregning, hvis kommunen finder grundlag herfor. Dette vilkår gælder fortsat.

Støj er desuden nærmere beskrevet i BAT-afsnittet.

Støv, fluer, skadedyr og lys

Det blev på godkendelsestidspunktet vurderet, at driften af husdyrbruget kunne ske uden at medføre væsentlige gener for omboende i form af støv, fluer, skadedyr og lys.

Der er siden godkendelsen er meddelt ikke sket væsentlige ændringer i driften som har betydning for genepåvirkningen. Esbjerg Kommune vurderer derfor, at generne ikke går ud over det der blev lagt til grund ved meddelelse af godkendelsen.

I miljøgodkendelsen fra 2011 er der stillet et vilkår om, at fluer skal bekæmpes efter retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium. Disse retningslinjer er siden hen overgået til Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Der foretages derfor en rettelse i vilkåret vedr. bekæmpelse af fluer, således der nu henvises til retningslinjer fra Aarhus Universitet.

Der er redegjort yderligere for støv og lys i BAT-afsnittet.

Husdyrbrugets påvirkninger af omgivelserne – naturmæssige forhold.

De beskyttelsesniveauer der er fastlagt i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse, mv. af husdyrbrug gælder ikke for revurderinger. Dog med den undtagelse, at såfremt der er kategori 1 og kategori 2 natur, hvor grænsen for totaldeposition af ammoniak ikke er overholdt, skal der i revurderingen fastsættes en frist for hvornår totaldepositionskravet skal være overholdt.

Habitatdirektivet er i dansk lovgivning implementeret gennem bekendtgørelsen om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt be-

skyttelse af visse arter⁵ (Habitatbekendtgørelsen). Af habitatbekendtgørelsen fremgår hvilke sager, jf. husdyrloven, der direkte er omfattet af krav om habitatvurdering. Revurderingen af miljøgodkendelser er ikke omfattet af kravet og der skal derfor som udgangspunkt ikke foretages en habitatvurdering.

Det følger dog af habitatdirektivets artikel 6 stk. 2, at en bestående aktivitet ikke må føre til betydelige konsekvenser for direktivets målsætninger. Dette hensyn er løftet i Naturbeskyttelseslovens kapitel 2a og skal således ikke reguleres i en sag om revurdering.

Ammoniakpåvirkning af naturområder

På husdyrbruget sker der påvirkning af omgivende naturområder gennem emission af ammoniak fra anlægget.

Overholdelse af beskyttelsesniveauet for ammoniak

Ved revurdering af husdyrbrug godkendt efter husdyrloven, skal beskyttelsesniveauet for ammoniak mht. kategori 1 og 2 overholdes.

I den konkrete sag er der beregnet en totaldeposition på 0,1 kg N/ha/år på den nærmeste kategori 1 lokalitet (overdrev 1,1 km mod nordvest), hvor beskyttelsesniveauet ikke kan være skrappere end 0,2 kg N/ha/år.

Tilsvarende er der beregnet en totaldeposition på 0,0 kg N/ha/år på den nærmeste kategori 2 lokalitet (lokalitet ved Bramming 3,9 km mod øst), hvor beskyttelsesniveauet er 1,0 kg N/ha/år.

Beskyttelsesniveauet for kategori 1 og 2 er således overholdt.

Arealer og udbringning

I miljøgodkendelsen og tillægget til miljøgodkendelsen er der medtaget påvirkning af omgivelserne gennem husdyrbrugets udbringning af husdyrgødning. I den nu-gældende husdyrbruglov indgår arealer ikke længere i vurderingsrammen, og revurderingen kan således ikke omhandle påvirkning af naturområder i form af emission af ammoniak ved udbringning af husdyrgødning.

Ikke krav om habitatvurdering

I en afgørelse om revurdering skal der ikke foretages en habitatvurdering. Dette fremgår af NMK-135-00006, hvoraf der fremgår, at pligten til at gennemføre en vurdering efter habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 1 og 2, ikke gælder for revurderingsafgørelser.

Bedst tilgængelige teknik (BAT)

Den "bedste tilgængelige teknik" for IE-husdyrbrug er beskrevet i EU kommissionens BAT konklusion for "Intensivt opdræt af fjerkræ og svin" offentliggjort den 21. februar 2017⁶. BAT konklusionerne skal anvendes i forbindelse med fastsættelse af vilkår for godkendelse.

⁵ Bekendtgørelse nr. 926 af 27. juni 2016 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

⁶ Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2017/302 af 15. februar 2017 om fastsættelse af BAT (bedste tilgængelige teknik)-konklusioner i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/75/EU for så vidt angår intensivt opdræt af fjerkræ eller svin.

For hovedparten af parametrene er teknikkerne fra BAT konklusionen implementeret i dansk lovgivning.

Den maksimale ammoniakemission fastlægges på baggrund af reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og beregningerne sker via ansøgningssystemet. Det er op til det enkelte husdyrbrug at beslutte, hvilke virkemidler der tages i brug for at opfylde kravet til maksimal emission. Det er dog et krav, at de anvendte virkemidler er anført på Miljøstyrelsens teknologiliste.

I revurderingen beregnes den samlede årlig ammoniakemission til 5.228 kg NH₃-N. Da dette niveau for ammoniakemission er lig eller mindre end det beregnede BAT-krav på 5.389 kg NH₃-N vurderer Esbjerg Kommune, at husdyrbruget har reduceret ammoniakemissionen svarende til emissionen ved anvendelse af bedst tilgængelig teknik. Ammoniakemissionen er beregnet ud fra bruttoproduktionsarealer i staldene samt arealet af gyllebeholderne.

De virkemidler der kan anvendes til at reducere ammoniakemissionen er knyttet til valg af staldsystem/-teknologi og opbevaring af husdyrgødning. De valgte staldsystemer fremgår af tabel 4, og der ud over er der teltoverdækning på to af de tre gyllebeholdere.

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde ? i				
Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
N. Drægtighedsstald	Søer, golve og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,70 - 0,87 ^b	1,20
N. Drægtighedsstald	Søer, golve og drægtige. Løsgående dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	1,40	1,40
J. Klima- og farestald	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,47 - 0,59 ^b	0,66
J. Klima- og farestald	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,50 - 0,58 ^b	0,56
C. Løbeafdeling	Søer, golve og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,70 - 0,87 ^b	1,30
K. Fare- og klimastald	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,47 - 0,59 ^b	0,66
K. Fare- og klimastald	Smågrise. Drænet gulv + spalter (50 %/ 50%)	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,50 - 0,58 ^b	1,20
F. Poltestald	Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	1,06 - 1,62 ^b	1,40
G. Fare- og drægtighedsstald	Søer, golve og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,70 - 0,87 ^b	1,20
G. Fare- og drægtighedsstald	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,47 - 0,59 ^b	0,66
L. Drægtighedsstald	Søer, golve og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,70 - 0,87 ^b	1,20
M. Drægtighedsstald	Søer, golve og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,70 - 0,87 ^b	1,20

Tabel 4: Oversigt over staldsystemer.

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	5028	361	5389
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	5028	200	5228
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	161
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 5: Samlet BAT-beregning for ammoniakemission.

BAT-niveauet er opnået ved at, der er anvendt:

- Delvis spaltegulv i løbe-, drægtigheds- og farestalde.
- Delvis spaltegulv i to-klimastald.
- Delvist spaltegulv, 50-75 % fast gulv i poltestald.
- Dybstrøelse hele arealet i aflastningsstier i drægtighedsstald.
- Overdækning af 2 gyllebeholdere.

Samlet set vurderer Esbjerg Kommune, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget er reduceret til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

1. Miljøledelse

BAT konklusionen angiver, at det er BAT at gennemføre og overholde et miljøledelsessystem. Dette krav er implementeret i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, hvoraf det fremgår, at IE-husdyrbrug skal have miljøledelse fra det tidspunkt, hvor de første gang får en godkendelse efter husdyrbrugloven, og ved revurderinger senest den 21. februar 2021.

Den ansvarlige på husdyrbruget kan selv bestemme, hvilket miljøledelsessystem der anvendes, men skal sørge for at kunne dokumentere, at kravene overholdes.

Kravene kan overholdes ved brug af et certificeret miljøledelsessystem (EMAS eller ISO 14.001), eller husdyrbruget kan vælge et mindre omfattende system.

Miljøstyrelsen har udviklet to systemer, der frit kan anvendes. Miljøstyrelsens nye mini miljøledelsessystem sikrer, at husdyrbruget nemt kan overholde kravene og fremlægges dokumentation herfor. Det andet er et mere omfattende miljøledelsessystem med en række bilag, som kan bruges efter behov. Begge miljøledelsessystemer er frit tilgængelige på Miljøstyrelsens hjemmeside.

Der skal indføres et miljøledelsessystem på ejendommen senest den 21. februar 2021. Dette indebærer:

- Bedriftens miljøforhold er gennemgået.
- Der er formuleret en miljøpolitik.
- Der er fastsat et ambitionsniveau i form af miljømål.
- Der er udarbejdet en plan for, hvordan målene nås.
- Der evalueres en gang årligt, om målene er nået.
- Miljøledelsessystemet gennemgås en gang årligt.

Der følges op på brug af miljøledelsessystem i forbindelse med det lovpligtige miljøtilsyn på husdyrbruget.

2. Fodring

De teknikker fra BAT konklusionen, der er indarbejdet i dansk lovgivning er krav om, at der skal anvendes fasefodring, letfordøjeligt uorganisk fosfat eller som minimum enkelt dosis (100%) fytase. Der er endvidere krav om, at der skal foreligge dokumentation for anvendelse af fodring eller fodringsteknikker. BAT konklusionen angiver også, at det er BAT at reducere foderets indhold af råprotein.

Ejer oplyser:

- Foderproduktion og indkøb af foder sker på grundlag af foderplanlægning.
- Der udarbejdes foderplaner i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor svinefodring. Herved optimeres fodringen så unødigt forbrug af råvarer undgås.
- Der er faste aftaler til levering af foder.
- Foderanlæg justeres jævnlige, således at udfodret mængde svarer til dyrgruppen og unødigt foderspild minimeres.
- Der anvendes N-balanceret foder baseret på energibehov og fordøjelige aminosyrer.
- Der anvendes fasefodring af søerne, så søer i forskellige stadier (cyklus) kan tildeles forskellige foderblandinger. I denne produktion kan der udfodres 2 forskellige blandinger, en drægtighedsblanding eller en diegivningsblanding. Dette sikre, at søerne tildeles foder, hvor næringsstofferne er tilpasset netop deres størrelse og behov. Kravet til næringsstoffer er forskelligt, og ved at fasefodre indenfor normerne undgås en generel overforsyning med råprotein og fosfor, som ellers vil udskilles via husdyrgødningen og belaste miljøet.
- Smågrisene og poltene fasefodres, dvs. at der fodres med forskellige foderblandinger afhængigt af dyrenes alder/levende vægt, og for avlsdyrenes vedkommende, afhængigt af hvor de befinder sig i reproduktionsfasen. Kravet til næringsstoffer er forskelligt, og ved at fasefodre indenfor normerne undgås en generel overforsyning med råprotein og fosfor, som ellers vil udskilles via husdyrgødningen og belaste miljøet.

Det vurderes ud fra ovennævnte procedurer og tiltag, som er medvirkende til at minimere udskillelsen af fosfor og kvælstof, og derfor også ammoniakemissionerne, at husdyrbruget lever op til BAT for fodringsstrategi.

Ved at følge gældende lovgivning samt at have fokus på at minimere indholdet af råprotein, vurderes husdyrbruget således at leve op til BAT.

3. Opbevaring af husdyrgødning

De teknikker fra BAT konklusionen, der er indarbejdet i dansk lovgivning er bl.a. krav om overdækning af opbevaringslagre med fast og flydende husdyrgødning. I praksis omrøres gyllebeholdere derfor kun forud for udbringning. Desuden er der krav til kapacitet af opbevaringslagre, særlige krav til styrke og tæthed af opbevaringsanlæg for husdyrgødning, ligesom der også er krav om, at gyllebeholdere skal kontrolleres hvert 10 år af en autoriseret kontrollant. Der er desuden krav om, at gyllebeholdere der er placeret inden for en afstand af 100 m fra vandløb og søer skal kontrolleres hvert 5 år, have monteret alarmsystem og i nogle tilfælde også beholderbarrierer.

BAT konklusionen angiver også, at der årligt bør foretages et eftersyn af beholderen. Ejer oplyser, at:

Dybstrøelse:

- Dybstrøelse overdækkes med kompostdug, presenning eller plastik, hvilket reducerer ammoniakemissionen.

- Dybstrøelse opbevares i markstak jf. regler for opbevaring i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Gylle:

- Flydende husdyrgødning opbevares i tætte gylletanke og udbringes på markerne ud fra afgrødens behov på den enkelte mark. Herved optimeres optagelsen af næringsstoffer og udvaskningen af nitrat samt udledningen af fosfor minimeres.
- Der er etableret flydelag på gylletankene for at minimere ammoniakemission, flydelaget kontrolleres månedligt og der føres logbog over kontrollen, så der er fokus på at flydelaget lever op til kravene.
- Årligt efterses tæthed af overjordisk del og kabler på gyllebeholdere for intakt beskyttelse og eventuelle brud. Ved skader kontaktes leverandøren.
- Tankene tømmes ca. en gang årligt for indvendig inspektion. Inspektionen foretages stående uden for tanken.
- Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle.
- Der er konstant flydelag på gyllen i den lille gylletank, og efter omrøring/udkørsel kontrolleres det, at der er etableret flydelag forudsat der er gylle i tanken.
- Der er fast overdækning af de to store gylletanke. Dette reducerer ammoniakfordampningen.
- Tankene er tilmeldt de lovpligtige eftersyn, hvilket betyder, at tanken hvert 10. år bliver kontrolleret af autoriseret kontrollant for, om tanken opfylder krav til holdbarhed, tæthed og styrke.

Ud fra ovennævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere ammoniakemissionen og risikoen for forurening af jord og grundvand vurderes det, at husdyrbruget lever op til BAT for opbevaring af husdyrgødning.

Ved at følge gældende lovgivning samt at foretage den visuelle kontrol, vurderes husdyrbruget således at leve op til anvendelse af BAT ved opbevaring af husdyrgødning.

4. Udbringning af husdyrgødning

De teknikker fra BAT konklusionen, der er indarbejdet i dansk lovgivning er bl.a. harmonikrav, bindende normer for den totale kvælstofanvendelse i marken samt krav til kvælstofudnyttelse. Der er endvidere krav om, at der skal planlægges samt føres journal over gødningsudbringningen, hvilket foretages via mark- og gødningsplaner. Desuden er der fastsat specifikke regler for, hvornår og hvordan husdyrgødning må udbringes.

Ejer oplyser:

- Flydende husdyrgødning udbringes ved slangeudlægning eller nedfældning. Disse udbringningsmetoder er blandt de bedste mht. at reducerer ammoniakemissionen fra det udbragte husdyrgødning.
- Al gylle nedfældes på sort jord og i græsmarker eller der anvendes en teknik, som kan reducere ammoniakfordampningen med samme effekt som nedfældning på den pågældende arealtype (fx forsuring).
- Efter udbringning af fast møg og dybstrøelse tilstræbes der nedpløjning af udbragt husdyrgødning hurtigst muligt.
- Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode og behov, hvilket medfører maksimal udnyttelse af næringsstoffer.

- Husdyrgødning udbringes under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandskab, hvilket vil sige, at der tages hensyn til naboer, byområder osv.
- I forbindelse med udbringning af husdyrgødning er der fokus på at holde en passende afstand til områder, hvor der er risiko for afstrømning til vandløb, vandboringer, osv. Derved mindskes risikoen for tab af fosfor og nitrat, samt forurening af vandmiljøet.

Ud fra ovennævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere ammoniakemissionen og risikoen for forurening af jord og grundvand, vurderes det, at husdyrbruget lever op til BAT for udbringning af husdyrgødning.

Ved at følge gældende lovgivning, vurderes husdyrbruget således at leve op til anvendelse af BAT.

5. Lugt-, støj- og støvemissioner:

I medfør af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der krav om, at der skal foretages en vurdering af det ansøgtes påvirkning af omgivelserne i forhold til lugt-, støj- og støvgener. I denne vurdering indgår husdyrbrugets placering i forhold til naboer og hvilke aktiviteter på husdyrbruget der kan medfører gener samt hvorledes eventuelle gener kan reduceres.

Ejer oplyser:

Lugt:

- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- Der er primært anvendt staldsystemer m. begrænset gylleoverflade (delvis spaltegulv)
- Der er overdækning af de to store gyllebeholder.
- Gyllebeholderne oprøres kun i forbindelse med udbringning af husdyrgødningen.
- Husdyrgødning udbringes under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandskab, hvilket vil sige, at der tages hensyn til naboer, byområder osv.
- Gyllen udbringes videst muligt ved nedfældning

Støj:

- Der anvendes støjsvage ventilatorer.
- Foderanlæg, kværne og tørrerier er placeret indendørs.
- Der anvendes støjsvag gyllepumpe (el).
- Alle porte og døre er lukkede i forbindelse med fodring.
- Der fodres ikke om natten.
- Alle stalde er isolerede.

Støv:

- Der er overbrusningsanlæg i alle stalde, med undtagelse af farestaldene, hvilket reducerer støvgener.
- Alt foder opbevares i lukkede siloer. Transport af foder mellem udendørs siloer og foderlade foregår i et lukket system.

Ud fra ovennævnte tekniske løsninger, som er medvirkende til at forebygge og minimere støv. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for støv.

Vurderingen fremgår af de respektive afsnit i nærværende revurdering. Ved at følge de stillede vilkår i de tidligere meddelte godkendelser, vurderes husdyrbruget at leve op til anvendelse af BAT.

6. Ammoniakemission

De teknikker og niveauer for ammoniakemission der fremgår af BAT konklusionen er indarbejdet i husdyrbrugloven, som fastsætter et generelt beskyttelsesniveau for ammoniak (jf. ovenstående afsnit om BAT og ammoniakemission). Ved at overholde dette beskyttelsesniveau vurderes husdyrbruget at leve op til anvendelse af BAT.

7. Emissioner fra spildevand

Teknikker fra BAT konklusionen er indarbejdet i dansk lovgivning, hvor der generelt er krav om, at regnvand og øvrigt spildevand skal holdes adskilt. I medfør af husdyrgødningsbekendtgørelsen er der bl.a. krav om, at afløb fra mødding- og ensilagepladser skal ledes til opsamlingsanlæg. Samtidig skal mødding- og ensilagepladser indrettes således, at overfladevand ikke kan løbe ind på pladsen. Desuden er der krav til, hvornår og hvordan spildevand må udbringes.

Ejer oplyser:

- Spildevandsmængden forsøges reduceret ved at anvende højtryksrensere ved vask af stalde, identificere og reparere evt. lækage hurtigst muligt, se afsnittet BAT Vand.
- Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.
- Arealet hvorfra der opsamles overfladevand fra befæstede arealer er minimeret til kun at omfatte holdeplads ved gyllebeholder.
- Overfladevandet fra det befæstede areal ledes til gyllebeholder.

Ved at følge gældende lovgivning, vurderes husdyrbruget således at leve op til anvendelse af BAT.

Foruden ovenstående parametre, indeholder BAT konklusionerne også en beskrivelse af bedst tilgængelige teknikker indenfor områderne godt landmandskab og effektiv vand- og energiudnyttelse. Disse parametre er ikke direkte implementeret i dansk lovgivning.

8. Godt landmandskab

I henhold til BAT konklusionen er det BAT at sikre en korrekt og hensigtsmæssig placering af husdyrbruget, at ansatte har den nødvendige oplæring og uddannelse, at udarbejde beredskabsplaner der sikrer hensigtsmæssig adfærd ved uforudsete hændelser, sikre regelmæssig kontrol, reparation og vedligehold af udstyr m.v. samt opbevare døde dyr på en måde, der forhindrer eller reducerer emissioner.

I ansøgningen er der redegjort for følgende vedrørende BAT og godt landmandskab.

Ejer oplyser:

Management/Godt landmandskab

- Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger.
- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning.

- Gyllen analyseres for indhold af kvælstof og fosfor.
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- I forbindelse med indretningen af produktionsanlægget er der fokus på, at indretningen tager hensyn til en rationel drift, af hensyn til ressource forbruget i driften og af hensyn til de daglige arbejdsgange.
- Sigtet med anlægget er, at der ud fra et proportionalitetssynspunkt er fokus på hvilke staldsystemer, der er bedst anvendelig i relation til miljø, arbejdsforbrug og dyrevelfærd for at fremtidssikre virksomheden.
- På bedriften er der udarbejdet beredskabsplan, således at skade ved uheld kan minimeres.
- Der er faste procedurer/rutiner i forhold til bortskaffelse af bedriftens spild- og affaldsstoffer, levering af foder, transporter m.m.
- Bedriften efterlever kravene med tilhørende egenkontrolprogram i "Danish"-produktstandarden. En DANISH-godkendelse er landmandens kvalitetsstempel på, at forholdene i besætningen lever op til dansk lovgivningen og branchens egne krav. Den omhandler primært forhold vedr. dyrevelfærd, fødevareresikkerhed og sporbarhed i primærproduktionen. Endvidere stilles der krav om renholdelse, skadedyr, foderopbevaring og generelt management. Der iværksættes et reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikre, at bygninger og udstyr er i driftsklar stand.

Der stræbes efter at leve op til målene for godt landmandskab. Dette betyder bl.a.:

- At hjælpestoffer som gødning, plantebeskyttelsesmidler, medicin og energi bruges under hensyntagen til miljø og sundhed.
- At brugen af næringsstoffer optimeres på ejendomsniveau under hensyntagen til afgrødernes behov og det økonomiske afkast.
- At der sikres en høj udnyttelse af næringsstoffer ved udarbejdelse af mark- og gødningsplaner. Herved sikres, at tildeling af kunst- og husdyrgødning sker ud fra afgrødernes behov og næringsstoffnorm på den enkelte mark, således der sker mindst muligt tab til det omgivende miljø. Endvidere laves der en årlig opgørelse i form af gødningsregnskaber over at forbruget gødning ikke er større end normerne foreskriver.
- At der er fokus på at nye stalde og produktionssystemer indrettes så lugt og fordampning af ammoniak begrænses ud fra de tekniske og økonomiske muligheder og under hensyntagen til dyrenes fysiologiske og adfærdsmæssige behov.
- Naboer tilbydes information om, hvornår der kan forekomme gener fra udbringning af husdyrgødning via SMS eller via bedriftens hjemmeside.

Ud fra ovennævnte egenkontroller, som indgår i den daglige drift, vurderes det at produktionsprocesserne er optimeret i det omfang det er muligt, og at der er fokus på om det er muligt at erstatte råvarer med endnu mindre miljøbelastende råvarer.

Det vurderes ligeledes at der med hensyn til håndtering af affald sker en forsvarlig håndtering af affald med hensyn opbevaring og bortskaffelse herunder genanvendelse og genbrug.

Esbjerg Kommune vurderer, at husdyrbruget med hensyn til godt landmandskab har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik.

Hensigtsmæssig placering af husdyrbruget er bl.a. reguleret via gældende afstands-krav, beskyttelsesniveauet for lugt samt de vurderinger, der foretages i henhold til

støj- og støvgener. Der er i miljøgodkendelsen fra 2011 stillet vilkår om, at der skal udarbejdes en beredskabsplan for husdyrbruget for at forebygge uheld og konsekvenserne heraf.

Opbevaring af døde dyr er reguleret via bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr.

9. Effektiv vand- og energiudnyttelse

I henhold til BAT konklusionen er det BAT at registrere vandforbruget, at opspore og udbedre lækager og herunder at kontrollere drikkevandsudstyr, anvende højtryksrensere til rengøring og genbruge uforurenset regnvand som renevand. Det er desuden BAT at anvende højeffektive varme-, køle- og ventilationssystemer, at anvende naturlig ventilation eller have grundig isolering af stalde, hvis naturlig ventilation ikke er muligt, at anvende energieffektiv belysning og at anvende varmegenvinding.

I ansøgningen er der redegjort for følgende vedrørende BAT og effektiv vand og energiudnyttelse:

Vand

- Vandforbruget registreres en gang årligt i regnskabet.
- Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt. Defekte drikkekopper udskiftes.
- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.
- I forbindelse med rengøring iblødsættes staldene for at minimere forbruget af vaskevand.
- Der udføres regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild.
- Der er drikkekopper eller drikkenipler over krybber i alle staldafsnit. Herved undgås drikkevandsspild.

Ud fra ovennævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere vandforbruget og til at holde løbende fokus på ressourceforbruget, vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for vand.

Energi

Belysning:

- Der er kun lys i driftsbygningerne når der arbejdes og når det i øvrigt er nødvendigt af produktionsmæssige årsager.
- Udendørs belysning er dagslysstyret eller har bevægelsessensor, hvorved unødvendigt energi forbrug undgås.
- Der anvendes lavenergi-belysning i bedriften

Varme:

- Der anvendes toklimastalde, hvorved grisenes egenproduktion af varme anvendes til at hæve temperaturen under overdækningen. Herved spares energi på opvarmning af det faste gulv.

Ventilation:

- Der er installeret trinløs styring af ventilatorer i staldene, hvilket regulerer ventilation i forhold til staldtemperatur (og fugtighed), og giver dermed lavest mulig forbrug af energi.
- Ventilationsanlægget tilses dagligt for driftsforstyrrelser.

- I de mekanisk ventilerede stalde gennemføres hyppige eftersyn, justeringer og rengøring af ventilationssystemet. Hvorved unødigt energiforbrug til ventilation undgås.

Øvrige:

- Alle stalde er isolerede.
- Elforbruget registreres en gang årligt. Dette giver fokus på forbruget, og muligheder for at reducere dette.
- Tørfodringsanlægget er udstyret med en føler, der sikrer at fodringsanlægget ikke kører i tomdrift, når foderautomaterne er fyldt op.
- Gylletankene (2 af 3) er overdækkede, og der er dermed ikke tilførsel af regnvand til gylletanken. Dette reducerer antallet af transporter, og derved energiforbruget i forbindelse med udkørsel af gyllen.

Ud fra ovennævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere energiforbruget og til at holde løbende fokus på ressourceforbruget, vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for energi.

Esbjerg Kommune vurderer, at husdyrbruget med hensyn til effektiv vand- og energiudnyttelse har truffet de nødvendige foranstaltninger dels til at udnytte vand- og energiforbruget effektivt og dels til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik.

Ophør

Der er i den eksisterende miljøgodkendelse vilkår som beskriver, hvordan husdyrbruget skal forholde sig ved ophør.

Endvidere gælder det i medfør af § 46 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at husdyrbruget senest fire uger efter driftsophør skal anmelde dette til kommunen, og sende et oplæg til vurdering efter jordforureningslovens⁷ §38 k, stk. 1. Ophør defineres i denne forbindelse både som ophør af alle aktiviteter på husdyrbruget, men også hvis kapaciteten eller udnyttelse af kapaciteten nedsættes permanent til under stipladsgrænserne for IE-husdyrbrug.

Bemærkninger i forbindelse med indledende annoncering

Esbjerg Kommune har i perioden den 5-19. oktober 2018 offentliggjort på kommunens hjemmeside, at kommunen har indledt revurdering af miljøgodkendelsen på Tømmerbyvej 10, 6740 Bramming. I forbindelse med offentliggørelsen har Esbjerg Kommune ikke modtaget bemærkninger til revurderingen.

Høring

I forbindelse med den offentlige høring er der ikke kommet bemærkninger.

Samlet vurdering

Esbjerg Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt fortsat kan drives på stedet med de ændringer i vilkår som fastsættes i forbindelse med revurderingen.

⁷ Lovbekendtgørelse nr. 282 af 27. marts 2017 om forurennet jord

Bilag 1

Natura 2000-områder og det samlede udpegningsgrundlag for disse, samt de særligt beskyttede arter:

Udpegningsgrundlag - habitatområder

Habitatområde 78 Vadehavet med Ribe Å, Tved Å og Varde Å vest for Varde

Arter:

1095 Havlampret (*Petromyzon marinus*)

1096 Bæklampret (*Lampetra planeri*)

1099 Flodlampret (*Lampetra fluviatilis*)

1103 Stavsild (*Alosa fallax*)

1106 Laks (*Salmo salar*)

1113 *Snæbel (*Coregonus oxyrhynchus*)

1351 Marsvin (*Phocoena phocoena*)

1355 Odder (*Lutra lutra*)

1364 Gråsæl (*Halichoerus grypus*)

1365 Spættet sæl (*Phoca vitulina*)

Naturtyper:

1110 Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand

1130 Flodmundinger

1140 Mudder- og sandflader blottet ved ebbe

1150 * Kystlaguner og strandsøer

1160 Større lavvandede bugter og vige

1170 Rev

1310 Vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand

1320 Vadegræssamfund ¹⁾

1330 Strandenge

2110 Forstrand og begyndende klitdannelser

2120 Hvide klitter og vandremiler

2130 * Stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværklit)

2140 * Kystklitter med dværgbuskvegetation (klithede)

2160 Kystklitter med havtorn

2170 Kystklitter med gråris

2180 Kystklitter med selvsåede bestande af hjemmehørende træarter

2190 Fugtige klitlavninger

2310 Indlandsklitter med lyng og visse

2330 Indlandsklitter med åbne græsarealer med sandskæg og hvene

3130 Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden

3140 Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger

3150 Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks

3160 Brunvandede søer og vandhuller

3260 Vandløb med vandplanter

4010 Våde dværgbusksamfund med klokkelyng

4030 Tørre dværgbusksamfund (heder)

6210 Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (* vigtige orkidélokalteter)

6230 * Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund

6410 Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop

7150 Plantesamfund med næbfrø, soldug eller ulvefod på vådt sand eller blottet tør

7230 Riggær

9190 Stilkegeskove og -krat på mager sur bund

91D0 * Skovbevoksede tørvemoser

¹⁾ Vadegræs er indført (ca. 1930) til Danmark og er invasiv. Typen kræver derfor ikke beskyttelse

Habitatområde 79 Sneum Å og Holsted Å 1096 Bæklampret (Lampetra planeri)

Arter:

1099 Flodlampret (*Lampetra fluviatilis*)

1113 *Snæbel (*Coregonus oxyrhynchus*)

1355 Odder (*Lutra lutra*)

Naturtyper:

3140 Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger

3150 Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks

3260 Vandløb med vandplanter

6210 Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (* vigtige orkidélokalteter)

6230 * Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund

6430 Bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggende skovbryn
 7140 Hængesæk og andre kærsmfund dannet flydende i vand
 7220 * Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand
 7230 Riggær
 9190 Stilkegeskove og -krat på mager sur bund

Udpegningsgrundlag - fuglebeskyttelsesområder:

Y=Ynglende i.h.t. DMU's database
 T=Trækkende i.h.t. DMU's database
 Kriterier (F1-F7, se www.blst.dk)

SPA 49 Engarealer ved Ho Bugt

Hedehøg	Y		F1
Blå kærhøg	Y		F1
Engsnarre	Y		F1
Klyde		T	F2, F4
Blåhals	Y		F1

SPA 51, Ribe Holme og enge med Kongeåens udløb

Rørdrum	Y		F3
Hvid stork	Y		F1
Rørhøg	Y		F3
Hedehøg	Y		F1
Blå kærhøg	Y		F1
Plettet rørvagtel	Y		F1
Engsnarre	Y		F1
Klyde	Y		F1
Hjejle		T	F2, F4
Brushane	Y		F1
Mosehornugle	Y		F1
Blåhals	Y		F1
Kortnæbbet gås		T	F4

SPA 57 Vadehavet

Bramgås		T	F2, F4
Klyde	Y	T	F1, F2, F4
Hvidbrystet præstekrave	Y	Tn	F1, F2
Hjejle		T	F2, F4
Almindelig ryle	Y	T	F1, F2, F4
Lille kobbersneppe		T	F2, F4
Dværgmåge		Tn	F2, F5
Sandterne	Y		F1
Splitterne	Y		F1
Fjordterne	Y		F1
Havterne	Y		F1
Dværgterne	Y		F1
Mørkbuget knortegås		T	F4
Lysbuget knortegås		T	F4
Gravand		T	F4
Pibeand		T	F4
Krikand		T	F4
Spidsand		T	F4
Skeand		T	F4
Ederfugl		T	F4
Sortand		T	F4, F7
Strandhjejle		T	F4
Strandskade		T	F4
Stor regnspove		T	F4
Rødben		T	F4
Hvidklire		T	F4
Islandsk ryle		T	F4
Sandløber		T	F4
	T		F4

Bilag IV-arter:

Fortegnelse over i Danmark nuværende naturligt hjemmehørende arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV (evt. blot som strejfgæster, markeret med "):

Dyrearter

Pattedyr

Alle arter af småflagermus (Microchiroptera spp.)
Hasselmus (Muscardinus avellanarius)
Birkemus (betulina)
Odder (Lutra lutra)
Marsvin (Phocoena phocoena)
Alle andre arter af hvaler (Cetacea spp.)

Krybdyr

Læderskildpadde (Dermochelys coriacea)
Uægte karett (Caretta caretta)"
Bastardskildpadde (Lepidochelys kempii)"
Europæisk sumpskildpadde (Emys orbicularis)
Markfirben (Lacerta agilis)

Padder

Stor vandsalamander (Triturus cristatus)
Klokkefrø (Bombina bombina)
Løgfør (Pelobates fuscus)
Løvfør (Hyla arborea)
Spidssnudet frø (Rana arvalis)
Springfrø (Rana dalmatina)
Strandtudse (Bufo calamita)
Grønbroget tudse (Bufo viridis)

Fisk

Snæbel (Coregonus oxyrhynchus)

Insekter

Bred vandkalv (Dytiscus latissimus)
Lys skivevandkalv (Graphoderus bilineatus)
Eremit (Osmoderma eremit)
Sortplettet blåfugl (Maculinea arion)
Grøn mosaikguldsmed (Aeshna viridis)
Stor kærguldsmed (Leucorrhinia pectoralis)
Grøn kølleguldsmed (Ophiogomphus cecilia)

Bløddyr

Tykskallet Malermusling (Unio crassus)

Planter

Enkelt månerude (Botrychium simplex)
Vandranke (Luronium natans)
Liden Najade (Najas flexilis)
Fruesco (Cypripedium calceolus)
Mygblomst (Liparis loeselii)
Gul stenbræk (Saxifraga hirculus)
Krybende sumpskærm (Helosciadium repens (= Apium repens))

Esbjerg
Kommune

Torvegade 74, 6700 Esbjerg
Tlf: 7616 1616 - Fax: 7616 0969
miljo@esbjergkommune.dk
www.esbjergkommune.dk

Produktion: Esbjerg Kommune
Foto: Torben Meyer